

20-12-2024

uoa.webex.com/meet/aburnetas

Απλό Γραμμικό Μοντέλο

Y εξαρτ μεταβλητή (πάντα ποσοτική)

X ανεξάρτητα μεταβλητή (ποσοτική θα γενικευτεί αργότερα)

$$E(Y|X=x) = f(x) \quad \text{= συνάρτηση παμνδρομίου}$$

$$\text{Εδώ} \quad f(x) = b_0 + b_1 x$$

$$E(Y|X=x) = b_0 + b_1 \cdot x$$

b_0, b_1
συντελεστές
(αγνωστες παράμετροι)

ισοδύναμα $Y = \underbrace{b_0 + b_1 X}_{\text{τυχαία μεταβλητή}} + \underbrace{\varepsilon}_{\text{τυχαία απόκλιση}}$

$$E(\varepsilon) = 0 \quad \text{Var}(\varepsilon) = \sigma^2 \quad (\text{αγνωστή})$$

(ανεξάρτητη του x)

Στο "μηδενικό μοντέλο" μόνο η $Y \sim \mathcal{N}(\mu, \sigma^2)$

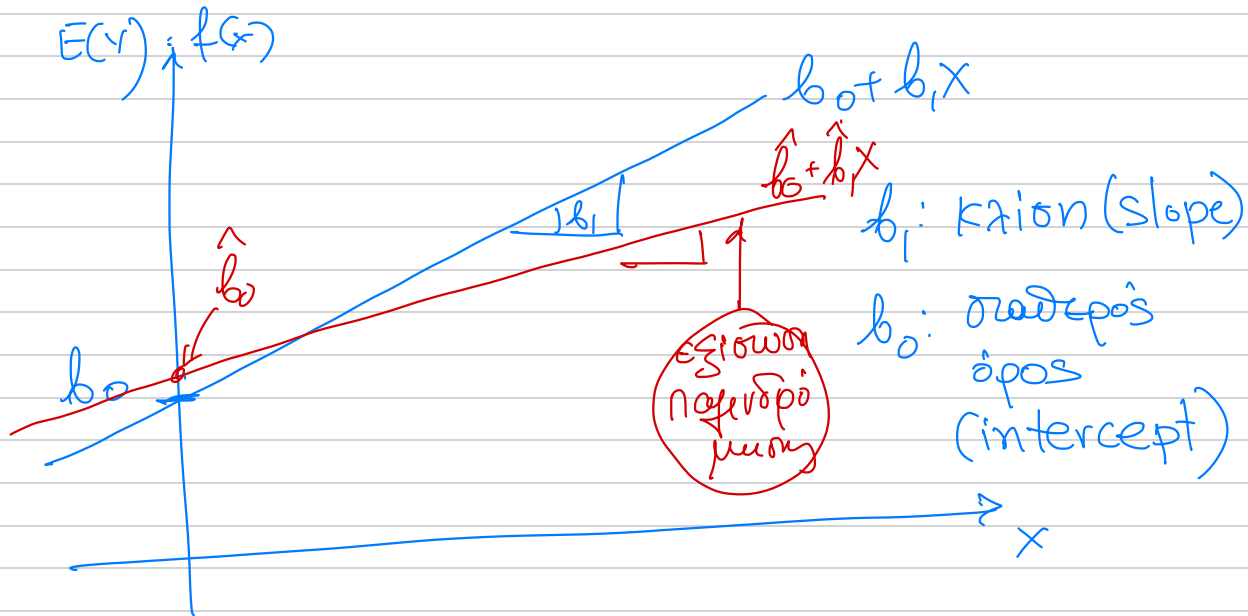
$$E(Y) = \mu$$

$$\Leftrightarrow Y = \mu + \varepsilon, \quad \varepsilon \sim \mathcal{N}(0, \sigma^2)$$

Δείγμα

X	Y
x_1	y_1
x_2	y_2
$\vdots$	
x_n	y_n

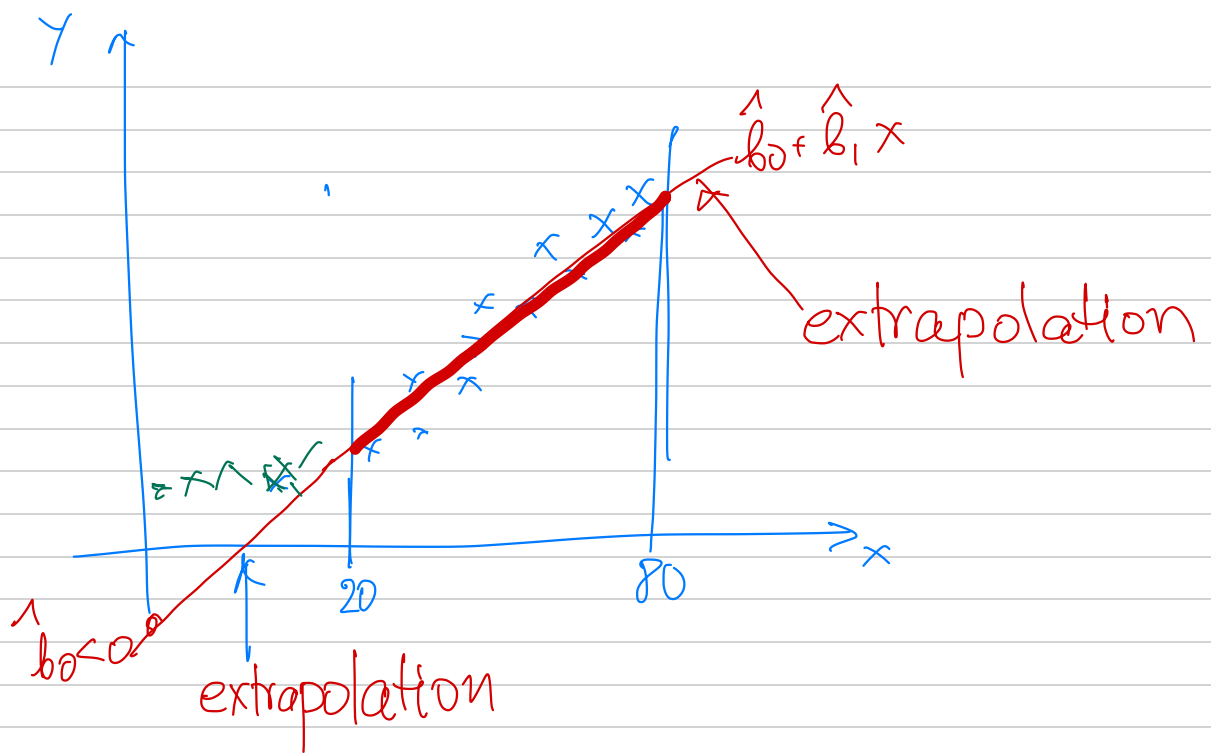
} $\Rightarrow$ Εξέταση
 $b_0, b_1, \sigma^2, \dots$

Εστω ότι έχουμε βρεθεί εκτιμήσεις $\hat{b}_0, \hat{b}_1$

$\hat{b}_1$ $X = \text{age (έτη)}$
 $Y = \text{απρ. πίεση σε (mm Hg)}$
 $\hat{b}_1 = 2$
 $\hat{b}_0 = 11$

$$\hat{b}_0 = E(Y|X=0)$$

2) Αιτιοκρατική Έρμηνεία (δεν επιζητείται)

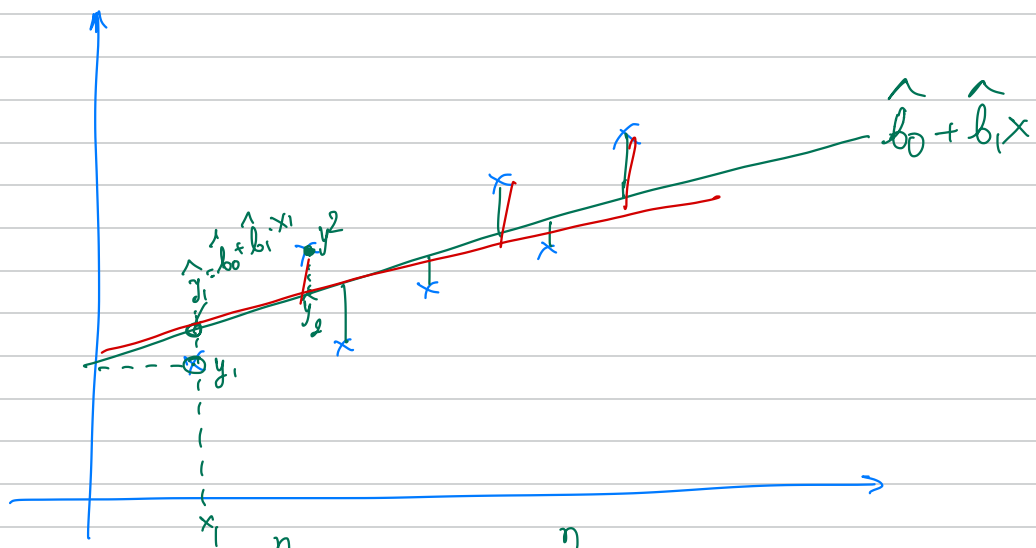
Αν βρούμε ότι X, Y συσχετίζονται
 $\Delta_{xy} \hat{b}_1 \neq 0$

δεν σημαίνει ότι η μια μεταβλητή προκαλεί
 τη μεταβολή της άλλης

(causal models)

(Επίλυση των b_0, b_1)

Μέθοδος Ελαχίστων Τετραγώνων

$$SSE = \sum_{i=1}^n (y_i - \hat{y}_i)^2 = \sum_{i=1}^n (y_i - b_0 - b_1 x_i)^2$$

sum of square errors

$$SSE(b_0, b_1) \leftarrow \min_{b_0, b_1} \left[\begin{array}{l} \text{Μέθοδος Ελαχίστων} \\ \text{Τετραγώνων} \end{array} \right]$$

$$\left. \begin{array}{l} \frac{\partial SSE}{\partial b_0} = 0 \\ \frac{\partial SSE}{\partial b_1} = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \hat{b}_0, \hat{b}_1 \text{ ελαχίστος ελαχ.} \\ \text{τετραγώνων} \\ \text{(least squares estimates)} \\ \text{(LSE)}$$

① Θεώρημα $\hat{b}_0, \hat{b}_1$ αμερόμηπτες!!

$$E(\hat{b}_0) = b_0$$

$$E(\hat{b}_1) = b_1$$

② Ίδιότητα των $\hat{b}_0, \hat{b}_1$

$$\hat{b}_0 = \bar{Y} - \hat{b}_1 \cdot \bar{X}$$

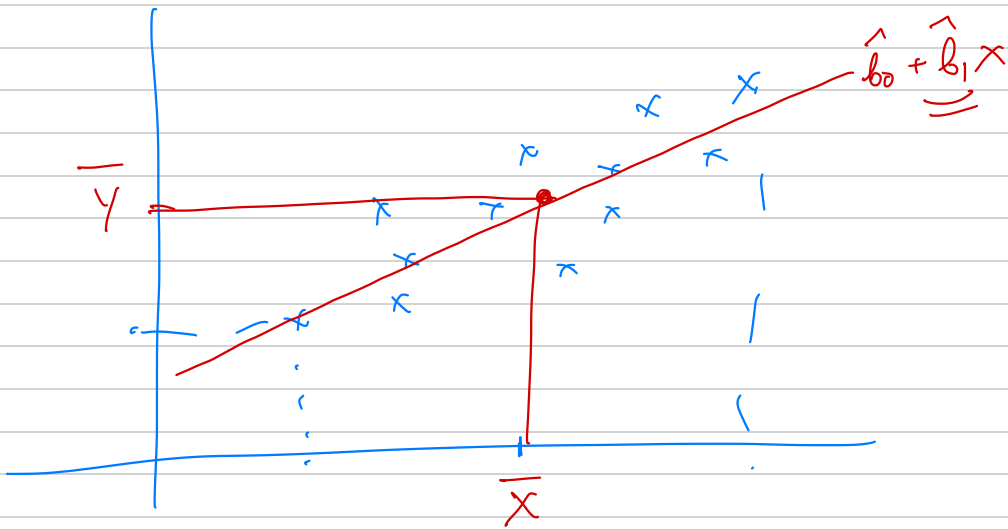
$$\bar{Y} = \frac{\sum y_i}{n}$$

$$\bar{X} = \frac{\sum x_i}{n}$$

$$\bar{Y} = \hat{b}_0 + \hat{b}_1 \cdot \bar{X}$$

Το σημείο $(\bar{X}, \bar{Y})$

ανήκει στην ευθεία
ελαχ. τετραγώνων

Εκτεμνική (Στηλιγραφματολογία)

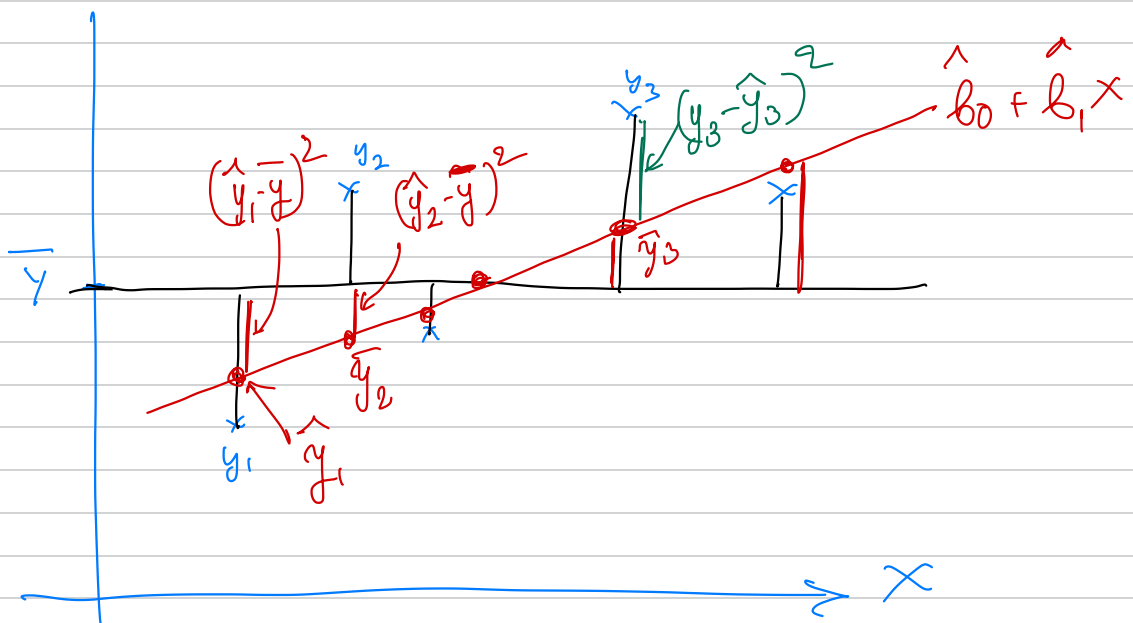
Υπόθεση

$$\varepsilon \sim \mathcal{N}(0, \sigma^2)$$

σ^2 ανεξάρτητο του X

ομοσκεδαστικότητα

Ανάλυση Διασποράς

$$SST = \sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2 \quad (\text{εξαρτάται μόνο από τα } y_i)$$

συνολική μεταβλητότητα του Y στο δείγμα.

$$SSR = \sum_{i=1}^n (\hat{y}_i - \bar{y})^2 = \text{αθροισμα τετραγώνων ποσότητας ή πηγερότητας}$$

μεταβλητότητα του Y που εξηγείται από το X

$$SSE = \sum_{i=1}^n (y_i - \hat{y}_i)^2 = \text{αθροισμα τετραγώνων σφάλματος}$$

μεταβλητότητα του Y που παραμένει ανεξήγητη από το X .

Θεώρημα Ανάλυσης Διασποράς

Κάτω από τη μέθοδο Ελατ. Τετραγώνων

$$SST = SSR + SSE$$

$$0 < R^2 = \frac{SSR}{SST} < 1$$

% συνολικής μεταβλητότητας του Y που εξηγείται από το X .

Βασικοί Εξαιρέσιες

Με την υπόθεση $\epsilon \sim N(0, \sigma^2)$

$$\hat{b}_0 \sim N(b_0, \sigma_{\hat{b}_0}^2)$$

$$\hat{b}_1 \sim N(b_1, \sigma_{\hat{b}_1}^2)$$

$$SST \sim \chi_{n-1}^2$$

$$SSE \sim \chi_{n-2}^2$$

$$SSR \sim \chi_1^2$$

$$\hat{\sigma}^2 = \frac{SSE}{(n-2)}$$

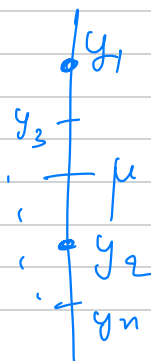
$$E(\hat{\sigma}^2) = \sigma^2$$

απεριόριστη!

$$(y_1, \dots, y_n) \sim N(\mu, \sigma^2)$$

σ^2 άγνωστο

① μ γνωστό

$$\hat{\sigma}^2 = \frac{\sum (y_i - \mu)^2}{n}$$

② μ άγνωστο

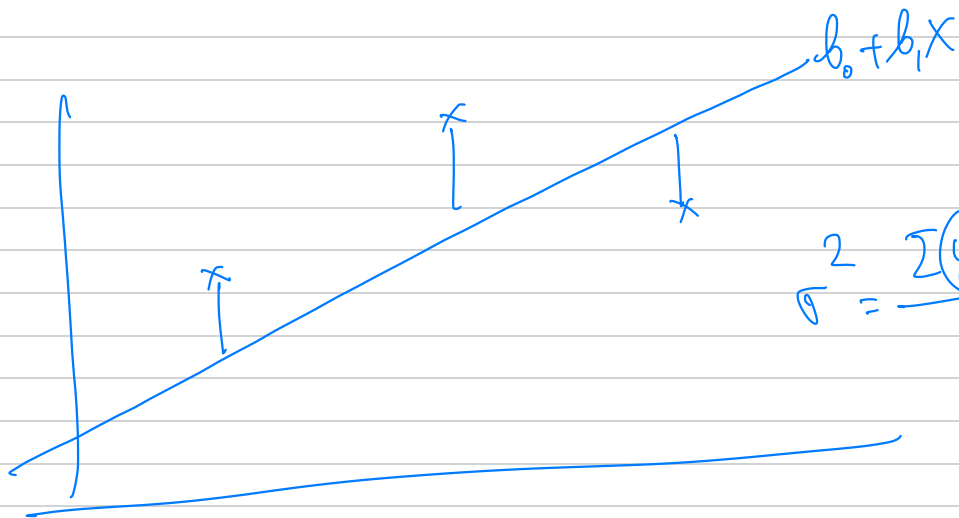
$$\hat{\sigma}^2 = \frac{\sum (x_i - \hat{\mu})^2}{n-1}$$

$$Y = b_0 + b_1 X + \varepsilon$$

$$\varepsilon \sim \mathcal{N}(0, \sigma^2) \quad \underline{\sigma^2 \text{ άγνωστο}}$$

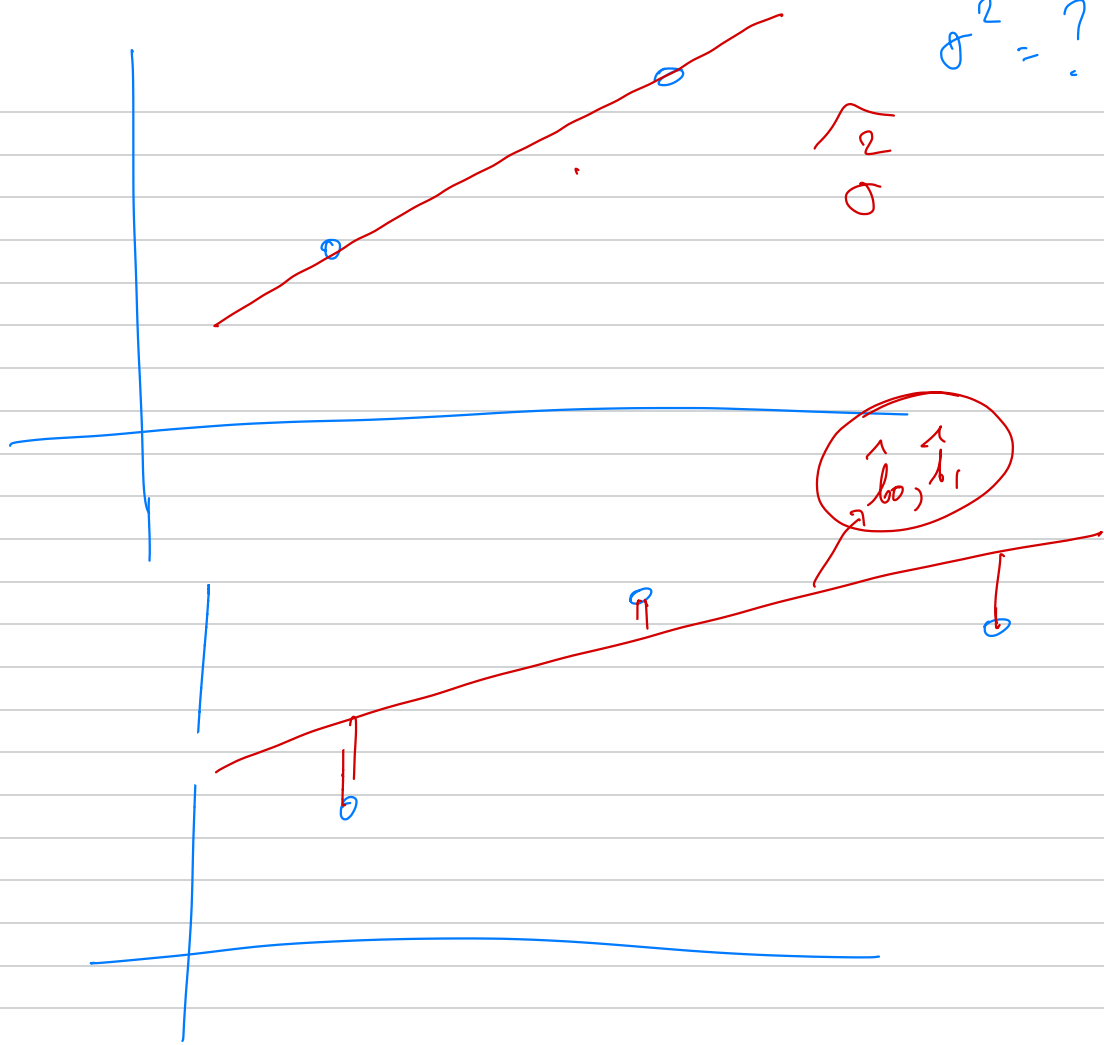
① b_0, b_1 γνωστά

$$\hat{\sigma}^2 = \frac{\sum (y_i - b_0 - b_1 x_i)^2}{n-2}$$

2

Καρίως : βαθμωί εξεστειπίω $SST = n-1 = df_{total}$

βαδμωί εγεσ. $SSE = n - \text{αρ. } b \text{ νωυ εκρυπώταε} = df_{er}$
($= n-2$ οτω $\hat{y} = \underset{\uparrow}{b_0} + \underset{\uparrow}{b_1} \cdot x + \varepsilon$)

βαδμωί εγεστ. $SSR = \#b - 1 = df_{reg} = df_{mod.}$

$$\left. \begin{array}{l} df_{tot} = n-1 \\ df_{er} = n - \#b \\ df_{mod} = \#b - 1 \end{array} \right\} \begin{array}{l} df_{tot} = df_{mod} + df_{er} \\ SST = SSR + SSE \end{array}$$

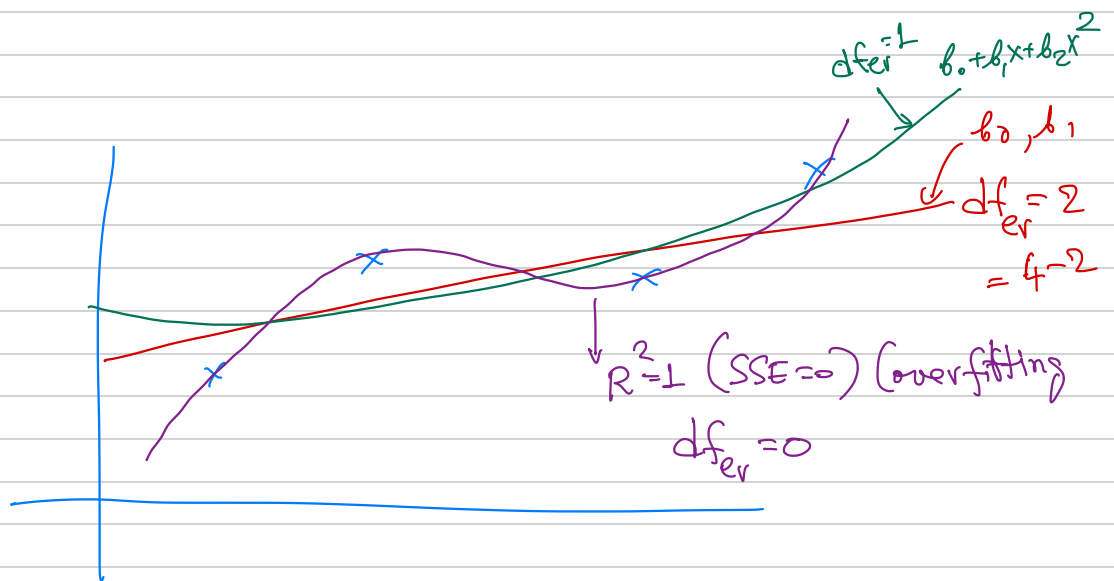
Πivaxas ANOVA

Source	SS	df	MS	F
Mod.	SSR	#b-1	MSR	
Error	SSE	n-#b	MSE	
Total	SST	n-1		

$R^2 = \frac{SSR}{SST}$

$$MSR = \frac{SSR}{df_{mod}}, \quad MSE = \frac{SSE}{df_{er}}$$

$MSE = \hat{\sigma}^2$ απεριόριστη $E(MSE) = \sigma^2$

Θα δοίμε : $\Delta \cdot \epsilon$ b_0, b_1
 $\hat{b}_0, \hat{b}_1 \sim \mathcal{N}$